

Postanowienie z dnia 24 kwietnia 2007 r.

I UZ 9/07

Po uchyleniu art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 ze zm.), oświadczenie pełnomocnika będącego radcą prawnym, o którym jest mowa w art. 84 § 3 k.p.c., ma tylko znaczenie informacyjne. Wezwanie radcy prawnego do uzupełnienia skargi kasacyjnej przez złożenie tego oświadczenia nie może być oparte rygorem odrzucenia skargi.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Roman Kuczyński.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 kwietnia 2007 r. sprawy z odwołania Marty C. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w N.S. o wcześniejszą emeryturę, na skutek zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8 stycznia 2007 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie.

U z a s a d n i e

Wyrokiem z dnia 6 lipca 2006 r. [...] Sąd Apelacyjny- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie oddalił apelację Marty C. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 12 września 2005 r. w sprawie o prawo do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki.

Od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego pełnomocnik wnioskodawczynie, będący radcą prawnym, wniósł skargę kasacyjną.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie postanowieniem z dnia 8 stycznia 2007 r. [...] odrzucił skargę kasacyjną. Sąd Apelacyjny stwierdził, że pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł skargę kasacyjną, dołączając do niej pełnomocnictwo procesowe, w którym nie zamieścił oświadczenia przewidzianego w art. 89 § 3 k.p.c., a mianowicie, że nie pozostaje w stosunku pracy. W tym sta-

nie rzeczy został wezwany o uzupełnienie braków formalnych skargi kasacyjnej poprzez załączenie pełnomocnictwa procesowego z oświadczeniem, o którym mowa w art. 89 § 3 k.p.c., w terminie tygodniowym od daty doręczenia wezwania pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej.

Pełnomocnik wnioskodawczyni nie dokonał czynności zgodnie z powyższym wezwaniem, a jedynie przesłał do sądu pismo procesowe zawierające informację, że w jego ocenie obowiązek składania oświadczenia o niepozostawaniu w stosunku pracy stał się bezprzedmiotowy. Swoje stanowisko opierał na nowelizacji ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych dokonanej ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw, którą uchylony został art. 8 ust. 2 ustawy o radcach prawnych.

Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną z powodu niezuzupełnienia braków formalnych w zakreślonym terminie.

Powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego zostało w całości zaskarżone przez wnioskodawczynię. W zażaleniu podniesiono zarzut naruszenia przepisu postępowania, tj. art. 398⁶ k.p.c. w związku z art. 89 § 3 k.p.c., polegającego na odrzuceniu skargi kasacyjnej wskutek uznania, iż skarga kasacyjna nie spełnia wymogów formalnych z uwagi na brak w pełnomocnictwie procesowym oświadczenia pełnomocnika, że nie pozostaje on w stosunku pracy. W zażaleniu zarzucono ponadto naruszenie przepisu art. 65 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 8 ustawy o radcach prawnych polegające na bezpodstawnym pozbawieniu pełnomocnika odwołującej się pozostającego w stosunku pracy prawa wykonywania zawodu radcy prawnego, poprzez świadczenie pomocy prawnej na rzecz osoby fizycznej niebędącej przedsiębiorcą. Wskazując na powyższe wniesiono o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od pozwanego na rzecz odwołującej się kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy, zważył co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione. Z art. 96 § 1 k.p.c. wynika, że pełnomocnik obowiązany jest przedłożyć pełnomocnictwo przy pierwszej czynności procesowej. Nie-dołączenie pełnomocnictwa stanowi zatem niezachowanie warunków formalnych pisma w rozumieniu art. 130 § 1 k.p.c. Za taki brak należy uznać również niekompletność pełnomocnictwa, to znaczy brak w jego treści koniecznych, istotnych ele-

mentów. Brak taki podlega usunięciu na wezwanie przewodniczącego (art. 130 § 1 k.p.c.).

W myśl art. 398⁴ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, z czego wynika, że pełnomocnik wnoszący skargę, jeżeli nie był dotychczas umocowany w tym zakresie, winien dołączyć do niej dokument zawierający wszystkie niezbędne składniki pełnomocnictwa. W razie stwierdzenia niedołączenia pełnomocnictwa lub niekompletnej treści dołączonego dokumentu przewodniczący wzywa o uzupełnienie tego braku pod rygorem odrzucenia skargi (art. 398⁶ § 1 k.p.c.). Pełnomocnik wnioskodawczyni został wezwany w tym trybie do złożenia oświadczenia z art. 89 § 3 k.p.c. Przepis ten stanowi (w zdaniu pierwszym, drugie zdanie nie ma zastosowania w sprawie), że pełnomocnictwo udzielone przez osobę fizyczną, składane przez radcę prawnego powinno zawierać oświadczenie pełnomocnika, że nie pozostaje on w stosunku pracy. Ponieważ pełnomocnictwo dołączone przez radcę prawnego do skargi kasacyjnej wniesionej w imieniu wnioskodawczyni (osoby fizycznej) nie zawierało tego oświadczenia został on wezwany do uzupełnienia braku lecz mimo wezwania nie złożył żądanego oświadczenia, co Sąd Apelacyjny uznał za podstawę odrzucenia skargi.

W ocenie Sądu Najwyższego niezamieszczenie w treści pełnomocnictwa oświadczenia z art. 89 § 3 k.p.c. nie może powodować odrzucenia skargi kasacyjnej. Nie ma bowiem podstaw do uznania, że brak oświadczenia sprawia, iż nie można nadać skardze prawidłowego biegu (art. 130 § 1 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Po uchyleniu z dniem 10 września 2005 r. art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 ze zm.) przez ustawę z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 163, poz. 1361) znaczenie art. 89 § 3 k.p.c. zostało zmarginalizowane. Ma on zastosowanie tylko do prawników zagranicznych (z Unii Europejskiej - patrz: J. Gudowski (w: T. Ereciński, J. Gudowski, M. Jędrzejewska: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Warszawa 2006, t. I, s. 269). Skreślenie art. 8 ust. 2 ustawy o radcach prawnych spowodowało brak przeszkód prawnych do umocowania radcy prawnego pozostającego w stosunku pracy do zastępowania osoby fizycznej między innymi w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, takiej jak ta, w której zapadło zaskarżone postanowienie. Mimo nieuchylenia art. 89 § 3 k.p.c. w aktualnym stanie prawnym nie można uznać, że brak oświadczenia powoduje niemożliwość nadania biegu skardze kasacyjnej, skoro bez

względu na to, czy radca prawny pozostaje czy nie pozostaje w stosunku pracy, może on reprezentować osobę fizyczną w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych. Oświadczenie z art. 89 § 3 k.p.c. nie ma w takiej sprawie znaczenia prawnego, może mieć tylko znaczenie informacyjne. Wynika stąd, że wezwanie do uzupełnienia pełnomocnictwa o to oświadczenie nie mogło być opatrzone rygorem odrzucenia skargi. Nie było zatem podstaw do odrzucenia skargi kasacyjnej z powodu nieusunięcia jej braku formalnego.

Z tych przyczyn zaskarżone postanowienie jako tamujące nadanie biegu skardze kasacyjnej podlegało uchyleniu (art. 398¹⁶ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

=====